

Fakamatala Tefito 'a e Albert-Eden ki he Mateuteu mo e Ngāue Atu ki he Me'a Fakatu'upakeé

Ngaahi fetu‘utaki tefitó & fakamatala ki he me‘a fakatu‘upakeé

Taila ‘a e **111** ki ha ngaahi me‘a fakatu‘upakē ‘e ala hoko ai ha fakatu‘utāmaki lahi, vave pe tu‘unuku mai ki ha mo‘ui pe ‘api pea kole ‘a e Police, Fire pe Ambulance.

* Kapau ‘e faingata‘a ho‘o fanongo pe lea ‘i he telefoni, lēsisita ke ngāue‘aki ‘a e **111 TXT**, sēvesi ki hono ngāue‘aki ‘o e text ‘i ha me‘a fakatu‘upakē ‘i he police.govt.nz/111-txt/how-register-111-txt

* Ki ha tokoni fakavavevave ‘i tahi, fetu‘utaki ki he Coastguard Marine Assistance ‘i he **VHF Channel 16**.

Auckland Emergency Management

Taila ‘a e **0800 222 200**

aucklandemergencymanagement.org.nz

aeminfo@aucklandcouncil.govt.nz

Mīitia fakasōsialé:

[@aklcadem](https://www.facebook.com/aklcdem)   [@AucklandCDEM](https://twitter.com/AucklandCDEM)

Taila ‘a e **(09) 301 0101** ki he Auckland Council

aucklandcouncil.govt.nz

Taila ‘a e **0800 801 601**

kaingaora.govt.nz/en/NZ/contact-us

Ngaahi Kautaha Lētió ki he fakamatala fekau‘aki mo e me‘a ‘oku hoko fakatu‘upakeé

- [Radio New Zealand 756 AM pe 101.4 FM](#)
- [Newstalk ZB 89.4 FM](#)
- [The Hits 97.4 FM](#)
- [More FM 91.8 FM](#)
- [Radio Samoa 1593 AM](#)
- [Radio Waatea 603 AM](#)
- [Radio Spice 88 FM](#)
- [Humm 104.2 FM](#)
- [Radio Tarana 1386 AM](#)
- [Planet FM 104.6 FM](#)
- [Pacific Media Network 531 AM](#)
- [New Zealand Chinese Radio 90.6 FM](#)
- [Radio Tama-Ohi 87.7 FM](#)

Ngaahi kilīniki ki he fakatu‘utāmaki mo e faito‘o fakavavevavé

‘I he Albert-Eden Local Board:

- [White Cross St Lukes](#), 52 Saint Lukes Road, St Lukes **(09) 815 3111**

Ngaahi Kilīniki ki he Faito‘o Fakavavevavé ofi atu ki he ‘Elia Albert-Eden:

- [Faito‘o Fakavavevave & GP - White Cross New Lynn](#)
2140 Great North Rd, Avondale, Auckland
(09) 828 8912
- [Kilīniki ki ha Fakatu‘utāmaki & Me‘a Fakafaito‘o ‘i Three Kings](#)
536 Mt Albert Road, Three Kings
(09) 625 2999
- [Kau Toketā ‘i Ponsonby](#)
582 Karangahape Road, Grey Lynn
(09) 280 2923
- [24/7 White Cross Ascot, Green Lane](#)
90 Green Lane East, Remuera
(09) 520 9555

Lipooti ha palopalema

Kapau 'oku 'i ai ha fakatu'utāmaki ki ha mo'ui taila 'a e 111.

'Uhila mo e kasa

Kapau te ke nāmu'i ha kasa, telefoni ki he **111** kole 'a e Fire. Ki he taimi 'oku mate ai e 'uhilá mo ha ngaahi maumau, telefoni ki he Vector 'i he **0800 764 764** pe lipooti 'i he 'initanetí vector.co.nz/personal/outages-faults. Toe lipooti foki 'a e ngaahi mate 'a e 'uhilá ki ho'o kautaha 'uhilá.

'Initanetí

Ke lipooti ha palopalema 'i ho'o fehokotaki ki he 'initanetí (broadband), fetu'utaki ki ho'o kautahá. Ke siofi 'a e ngaahi fehokotaki ki he 'initanetí 'oku motuhiá 'i hono taimi totonú vakai ki he chorus.co.nz/outages

Tāfea

Ke lipooti ha tāfea ki he Auckland Council telefoni ki he **(09) 301 0101**.

Ma'u'anga vaí mo e vai 'ulí (wastewater)

Ke lipooti ha palopalema, fetu'utaki ki he Watercare 'i he Live Chat 'i he watercare.co.nz pe telefoni ki he **(09) 442 2222** mo lomi'i 'a e **1**. Ki ha ngaahi motuhia pe palopalema vakai ki he watercare.co.nz/Faults-outages/Current-outages-and-upcoming-shutdowns

'Ulu'akau kuo holó pe vevé

Ke lipooti ha 'ulu'akau kuo holo pe veve, vakai ki he me'angāue 'Report a Problem' 'a e Auckland Council. aucklandcouncil.govt.nz/report-problem/Pages/report-a-problem.aspx

Ngaahi Halá

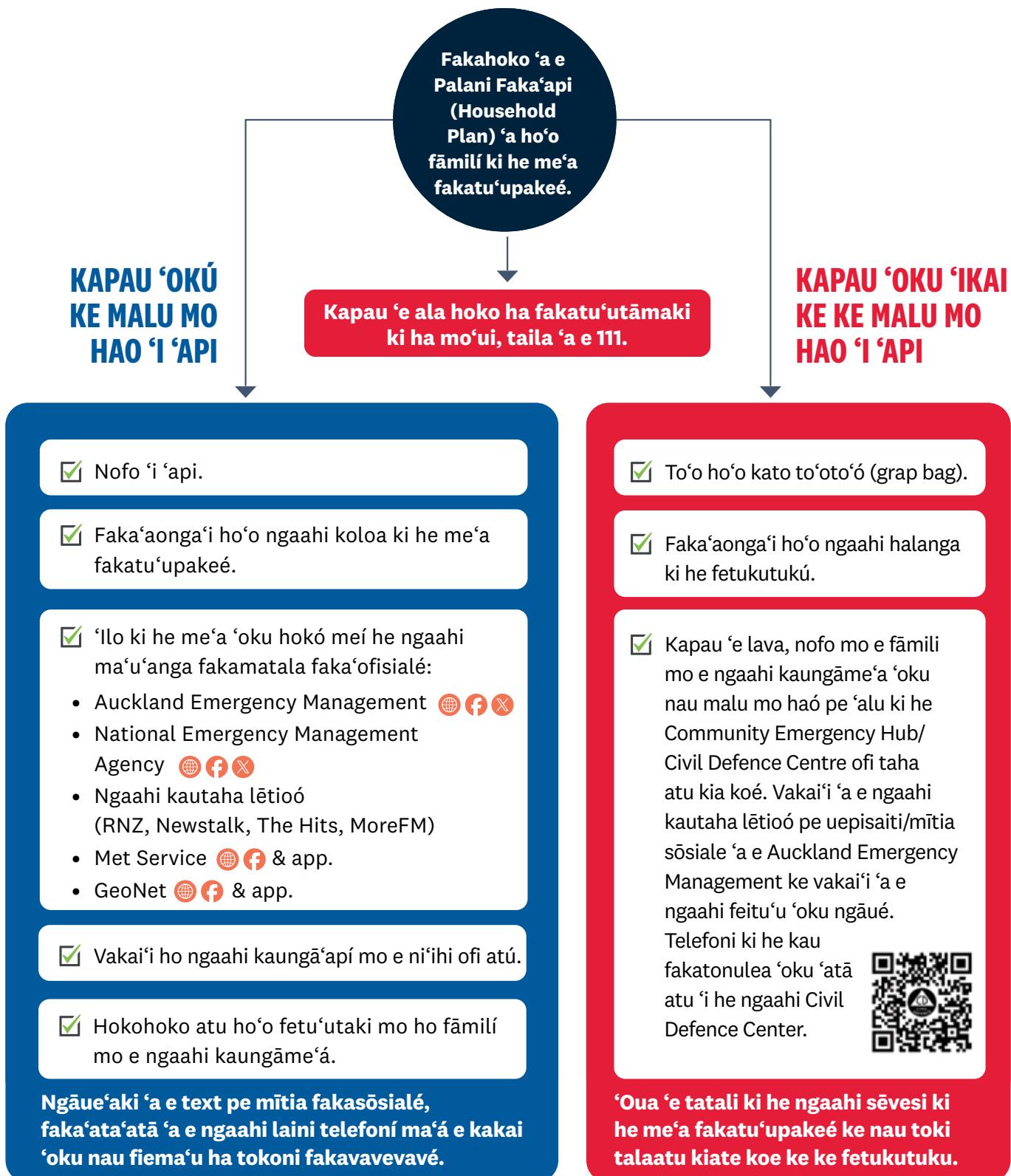
Ke lipooti ha palopalema fakavavevave 'i he State Highway, telefoni ki he NZ Transport Agency Waka Kotahi 'i he **0800 44 44 49**. Ke lipooti ha palopalema 'oku 'ikai fakavavevave, vakai ki he nzta.govt.nz/contact-us/email-us/state-highway-issue-or-feedback

Ke lipooti ha palopalema fakavavevave 'i he hala lalahi (arterial) 'i Auckland, telefoni ki he Auckland Transport 'i he **(09) 355 3553**. Ke lipooti ha palopalema 'oku 'ikai fakavavevave, 'alu ki he uepisaiti 'a e Auckland Transport contact.at.govt.nz. Ma'u atu 'a e palani ki he fefononga'akí 'a e NZ Transport Agency's Waka Kotahi 'i he journeys.nzta.govt.nz/journey-planner ke sio ai ki he ngaahi uesia 'oku hoko 'i he State Highways.

'Ilo ki he ngaahi hala 'oku monomono mo usesia 'a e Auckland Transport's 'i he at.govt.nz/projects-initiatives/roadworks-and-disruptions ke sio ai ki he ngaahi hala lalahi 'oku uesiá.

Ngaahi ngāue ki he me'a fakatu'upakeé

'Okú ke fie ngāue 'ofa lolotonga 'o ha me'a fakatu'upakē?

Fetu'utaki ki he Community Emergency Hub 'i ho feitu'u pe vakai ki he uepisaiti 'a e Auckland Emergency Management ki he ngaahi faingamālie fekau'aki mo e ngāue 'ofá.

Mateuteu 'i 'api

 Teuteu'i ha kato to'oto'o telia na'a fiema'u ke ke fetukutuku

 Fa'u ha kato to'oto'o

Ko e kato to'oto'o ko ha kato si'isi'i ke fakama'u ki he tu'a 'oku 'i ai 'a e ngaahi koloa mahu'ingá te ke lava 'o 'alu mo ia kapau 'e fiema'u ke ke fetukutuku. Teuteu'i ha kato to'oto'o ma'a e mēmipa takitaha ho fāmilí.

'Oku 'ikai fiema'u ke fu'u mamafa ho'o kato to'oto'o ke ke lava 'o takitaki lue lalo ia 'i ha fononga lōloa.

Fakakau 'a e ngaahi me'a ko 'ení 'i hono fa'o ki ho'o kato to'oto'o:

- Sū fakamālohisino/lue (fakatui ia), kote faka'uhā, tatā mo ha vala māfana.
- Vai mo e me'akai ma'ama'a (snacks).
- Me'a fufulu nima.
- Me'a fakafonu 'uhila (power bank) mo e telefoni (phone charger).
- Pa'anga.
- 'Ilo'i'anga 'oku 'i ai ho lau'i tā (ID).
- Ngaahi fo'i'akaú.
- Nāunau faito'o ki he 'uluaki tokoní (first aid kit).
- Kasa hulu.
- Maka lētiō.
- Me'akai, faito'o mo ha fa'o'anga pe maea taki ki he monumanu tauhí.
- Ngaahi me'a pēpē, hangē ko e me'akai, hu'akau mo e ngaahi napikeni.

*Kapau 'okú ke mo'ua 'i he mahaki helá pe ngaahi mahaki 'o e ma'ama'a, fakapapau'i 'oku fa'o 'i ho'o kato to'oto'o ha me'a 'ufi'ufi ki he ihú mo e ngutú mo ha fa'ahinga faito'o 'oku fiema'u.

 Tauhi 'a e ngaahi koloa ki he me'a fakatu'upakeé

 Fa'o ha koloa ki he me'a fakatu'upakeé fe'unga mo ha 'aho 'e tolu

Tauhi ha ngaahi koloa hangē ko e vai, me'akai, mo e ngaahi me'a mahu'ingá, ke a'u ki ha 'aho 'e 'ikai toe si'isi'i ange 'i he tolú, 'a ia te ke lava 'o ma'u vave 'i ha fakavavevave mo e fakapo'ulí.

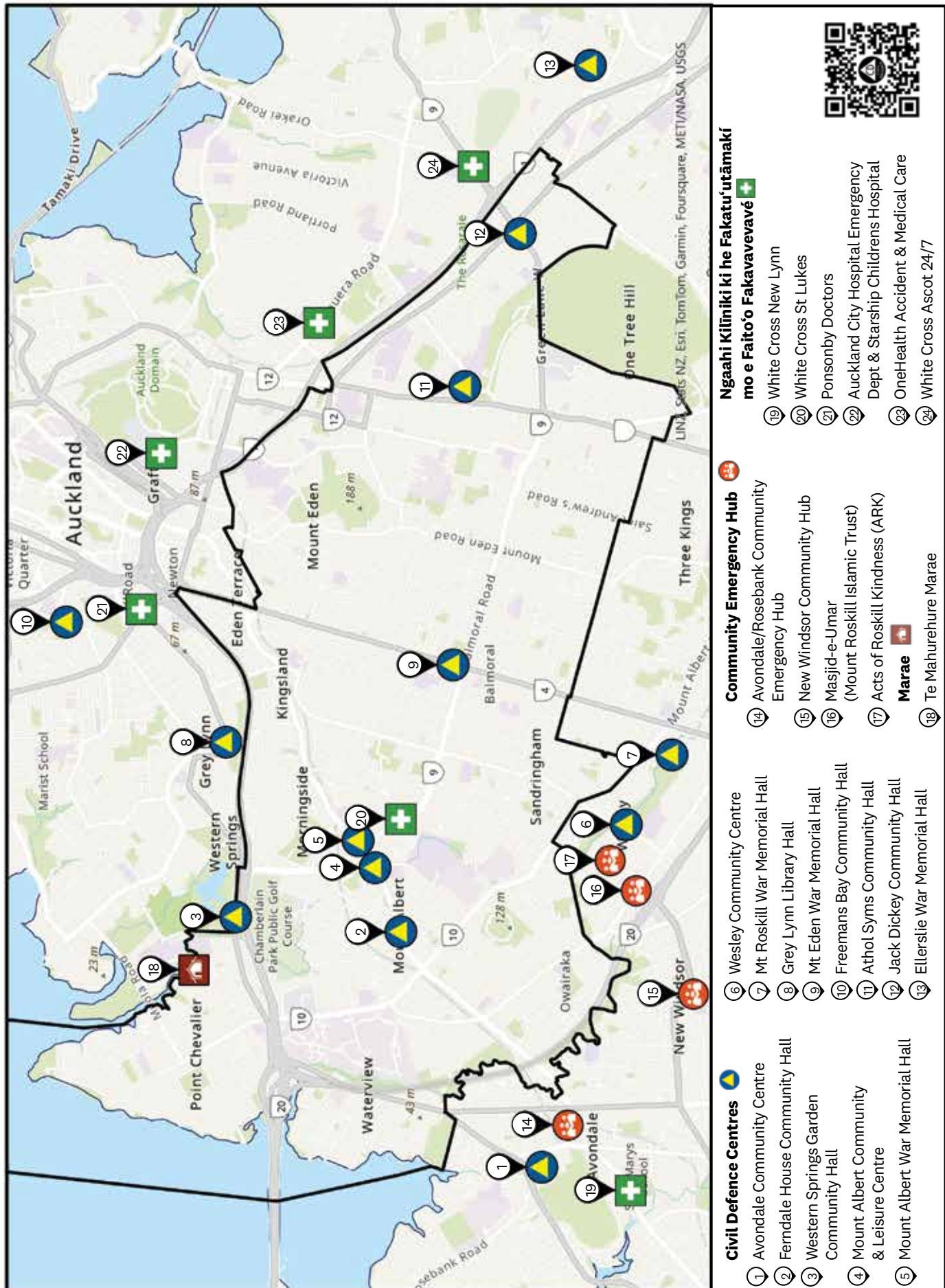
Fakakau 'a e ngaahi me'a ko 'ení 'i he ngaahi koloa ki he me'a fakatu'upakeé ke tauhi 'i ho 'apí:

- Lita vai 'e 'ikai toe si'isi'i ange 'i he hivá ma'a e tokotaha kotoa pē 'i ho fāmilí, fe'unga ki he inú mo e fakama'a 'i ha 'aho 'e 3.
- Me'akai tolonga 'oku 'ikai fiema'u ke toe kuki, tautaufefito ki he fanga pēpeé mo e fānau iikí.
- Kasa 'oku talifaki ki ho'o sitou kemí pe BBQ ('oua 'aupito 'e ngāue'aki 'i fale).
- Pepa falemālōlō, ngaahi tangai milemila mo ha ngaahi kane pelesitiki lalahi ki ha falemālōlō fakavavevave.
- Ngaahi faito'o meí he toketaá.
- Huhu'a fufulu me'a (unscented bleach) ('oku fa'a ma'ama'a 'i he ngaahi supamāketí), ngaahi konga tupenu, mo e ngaahi kofunima ulapa ki he fakama'a.
- Ngaahi kofu nima ngāue matolu.
- Me'a 'ufi'ufi ki he ihú mo e ngutú.
- Ngaahi kasa hulu mo ha ngaahi fo'i maka talifaki. Faka'aonga'i 'a e ngaahi kasa hulú ka e 'ikai ko e ngaahi fo'i te'elangó ke fakasi'isi'i ha'ané fakatu'utāmaki ki he hoko ai ha vela.
- Ko ha me'a fakafonu 'uhila ke fakafonu 'a e ngaahi me'a ngāue faka'ilekitulōniká pe telefoni to'oto'o.
- Lētiō fakamaka.
- Nāunau faito'o ki he 'uluaki tokoní (first aid kit).

Manatu'i te ke lava 'o faka'aonga'i ho'o kaá ke fanongo ai ki he lētioó mo fakafonu e ngaahi me'angāue faka'ilekitulōniká.

Kapau 'oku fiema'u ke ke fetukutuku

Kapau 'e lava, nofo mo ha fāmili pe ngaahi kaungāme'a 'oku nau malu mo haó. Pea toki vakai'i i he ngaahi mītia fakasōsialé, uepisaití pe lētioó pe ko fē 'a e ngaahi Civil Defence Centres pe Community Emergency Hubs 'oku ngāué.

Mappe 'oku fakaha'a'i a'e ngaahi feitu'u ke māu atu ai ha tokoni pe fetukutuku ki he ēlia Albert-Eden

Albert-Eden Local Board Civil Defence Centres (fakalele 'e he Auckland Emergency Management)

Feitu'ú	Tu'asilá	Ngaahi Sēvesi 'Oku 'Oatú & Ma'u Atú
Athol Syme Community Hall	11 Griffin Avenue	Nofo'anga: ngaahi mohenga, 'ū kafu, tī mo e kofi, kau ngāue 'a e kōsilió, 'oku nau tokangaekina 'a e 'ulungaanga fakafonuá ke tokoni.
Ferndale House Community Hall	830 New North Road	Nofo'anga: ngaahi mohenga, 'ū kafu, tī mo e kofi, kau ngāue 'a e kōsilió, 'oku nau tokangaekina 'a e 'ulungaanga fakafonuá ke tokoni.
Jack Dickey Community Hall	174 Greenlane West	Nofo'anga: ngaahi mohenga, 'ū kafu, tī mo e kofi, kau ngāue 'a e kōsilió, 'oku nau tokangaekina 'a e 'ulungaanga fakafonuá ke tokoni.
Mt Eden War Memorial Hall	487 Dominion Road	Nofo'anga: ngaahi mohenga, 'ū kafu, tī mo e kofi, kau ngāue 'a e kōsilió, 'oku nau tokangaekina 'a e 'ulungaanga fakafonuá ke tokoni.
Mount Albert War Memorial Hall	773 New North Road, Mount Albert	Nofo'anga: ngaahi mohenga, 'ū kafu, tī mo e kofi, kau ngāue 'a e kōsilió, 'oku nau tokangaekina 'a e 'ulungaanga fakafonuá ke tokoni.
Mount Albert Community & Leisure Centre	773 New North Road, Mount Albert	Nofo'anga: ngaahi mohenga, 'ū kafu, tī mo e kofi, kau ngāue 'a e kōsilió, 'oku nau tokangaekina 'a e 'ulungaanga fakafonuá ke tokoni.
Western Springs Garden Community Hall	956 Great North Road, Western Springs	Nofo'anga: ngaahi mohenga, 'ū kafu, tī mo e kofi, kau ngāue 'a e kōsilió, 'oku nau tokangaekina 'a e 'ulungaanga fakafonuá ke tokoni.

Albert-Eden Local Board Marae

Hingoá	Feitu'ú/Mitia Fakasōsialé	Ngaahi Sēvesi 'Oku 'Oatú & Ma'u Atú
Te Mahurehure Marae	73 Premier Avenue, Point Chevalier	Nofo'anga: ngaahi mohenga, 'ū kafu, tī mo e kofi.

Community Emergency Hubs 'i he poate 'a e ngaahi vāhenga filí (local boards) 'i he ngaahi 'ēlia ofí (fakalele 'e he ngaahi kulupu komiuniti)

Kimu'a ke ke 'alu ki ha Community Emergency Hub Centre, kātaki 'o telefoni kiate kinautolu pe vakai'i 'a e ngaahi taimi te nau ngāue aí 'i he 'enau mitia fakasōsialé. Ko e ngaahi Community Emergency Hubs eni 'i he poate 'a e ngaahi vāhenga fili 'i he ngaahi 'ēlia ofí pea lolotonga ofi taha ki Albert-Eden.

Hingoá	Feitu'ú/Mitia Fakasōsialé
Acts of Roskill Kindness (ARK)	24 Potter Avenue, Wesley facebook.com/arkpuketapapa/
Masjid-e-Umar (Mount Roskill Islamic Trust)	185 Stoddard Road, Mount Roskill facebook.com/masjideumar
New Windsor Community Hub	185 New Windsor Road, New Windsor facebook.com/NewWindsorCommunityHub/
Avondale/Rosebank Community Emergency Hub	Avondale Primary School, Crayford Street West, Avondale facebook.com/FriendsOfAvondalePrimary
Leicester Hall	Findlay Street and Ramsgate Streets, Ellerslie

Ngaahi fale'i 'aonga ke mateuteu ai ki ha me'a fakatu'upakē

'Ilo'i ho'o ngaahi me'a 'e ala fakatupunga ai ha fakatu'utāmaki. Vakai'i ki he Auckland Emergency Management 'enau [Hazard Viewer](#) ki ho 'apí, ngāue'angá & 'apiakó.

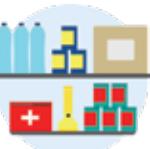
'Ilo'i 'a e feituu te ke lava 'o 'alū ki aí kapau 'e fiema'u ke ke fetukutuku. Palani'i ho ngaahi halanga ki he fetukutukú.

Fa'u ha [palani faka'api](#), 'o kau ai 'a e fetukutukú.

Teuteu'i ha [kato to'oto'o](#) na'a fiema'u ke ke fetukutuku.

Tauhi ha [ngaahi koloa ki ha me'a fakatu'upakeé](#) 'i ho 'apí mo e kaá.

Mateuteu mo ho'o komiunitií pea 'ilo'i 'a e palani 'a ho'o komiunitií ki he me'a fakatu'upakeé.

Tauhi ha pa'anga talifaki. Vakai'i ho'o malu'i pea tauhi mo ha ngaahi tatau faka'ilekitulōnika & pepa.

'Ilo'i ho ngaahi kaungā'apí pea mou fetokanga'aki.

Ngāue ke mateuteu ho'o poloka kelekelé (lifestyle block) pe faamá.

Ngāue ke mateuteu ho'o pisinisí.

Vakai ki he [getready.govt.nz](#) ki ha fale'i lahi ange ki he founiga ke mateuteu aí.

Lau 'a e Palani ki he Mateuteu mo Ngāue Atu ki ha Me'a Fakatu'upakē 'a e Local Board 'i ho feitu'u ke 'ilo ha ngaahi fale'i ki hono fakasi'isi'i 'o ha fakatu'utāmaki 'e ala hoko, mateuteú, ngāue atú mo e fakaakeaké.

